

החלטתי סופית לפרוש מהממשלה ולהודיע זאת
 הבוקר לחברי הממשלה. כשהודעתי זאת ליצחק אמר שלא
 ייתכן שחברינו ישמעו זאת רק בממשלה. ביקשתי
 להתמיהם לחדרי חצי שעה לפחות לפני הישיבה. באו
 כולם (אלמוגי נמצא בחו"ל). הודעתי להם על החלטתי.
 אפשר וסשה דיין ואחרים טענו שהדבר לא ייתכן. אמרתי
 להם שזוהי אחריות כבדה, ואיני יכול לשאתה. טענו
 ש"העיתוי" אינו טוב ביותר. אמרתי להם שהעיתוי הבלתי-
 מוצלח גרם לכמה וכמה דחיות, אבל נוכחתי שאף פעם
 לא יהיה עתוי, ולא תהיה לי שעה יותר נוחה. (הבוקר
 גם קיבלתי התשובה של די-גול, לא כפי שרציתי, אבל
 כל עוד הוא ישאר בנשיאות - יבוא לעזרתנו אם יהיה
 צורך בכך. הוא מסביר כי הסכם פורמלי לא יישמר
 בסוד, ובחודש הדבר יגביר המתיחות במזה"ת, ואם כי
 לא נאמר בפירוש כי הוא מתחייב לבוא לעזרתנו - הרי
 דבר זה משתמע מדבריו, ובמידה שאני מכיר איש זה -
 אין הוא רומז על דבר מבלי שיתיחס לכך ברצינות
 ובנאמנות).

בישיבה הציג יגאל השאלה שקראתי עליה ב"חרות"
 בבוקר - וברור שעתון זה לא חזה מראש השאלה על פי
 "רוח הקודש". הסברתי למה מתאמנים עשרות אחדות של
 חיילים בגרמניה - בגשק שיטנו רק שם (גשק ג.ס. וגשק
 ג.ס.).

בסוף הישיבה הודעתי שמתוך צרכים אישיים אני
 סוכרת להתפטר, ושום בעיה מסלכתית או מאורע כל שהוא
 לא גרם לכך, ואני מצטער על שהתפטרתי לפי החוק גוררת

אתה התפטרות מממשלה כולה. ביקשתי מהחברים שיקיימו הקואליציה הזאת ויעשו מאמץ להגיש בראשית השבוע חבא מממשלה חדשה לכנסת. הבעתי תודתי לחברי הממשלה ולכל אלה שהיו חברי מממשלה משאר המפלגות מאז קום המדינה - על תאסון החדלי ושתוף הפעולה שהיו לברכה לסדינה והבעתי תקוותי שאלה ייסמכו.

אחרי הישיבה דיבר אתי יגאל שלפחות עלי להישאר שר בטחון (איני בטוח שאמר זאת בכנות) וחביע תיסהון על חפתאומיות. אסרתי לו שבאחת השיחות אסרתי זאת לישראל ויש בדעתי להמשיך בשיחות על איחוד.

לפני גמר הישיבה ביקשתי מחברי הממשלה שיתנו לי חופש עד שתוקם מממשלה חדשה, כי אין בדעתי להמשיך בעבודה בממשלה. הם הגידו שיתנו לי חופש כמה שארצה, ובלבד שאדחה את ההתפטרות. הודעתי שאחרי הארוחה אצל הנשיא (להיום הוזמנו כל חברי הממשלה ונשיאם לארוחת צהרים אצל הנשיא בצריף), ולכן החופש אקבל רק לאחר ההתפטרות.

הישיבה נגמרה בהקדם, ובבוקר הביא לי חבילה של מכתבים לראשי הממשלות לחתימה. מסרתי בישיבה תוכן תשובתו של די-גול.

בארוחה כבר ידע שזר על החלטתי, אבל הגשתי לו מכתבי רק בגמר הארוחה, כי חפצתי לאכול אצלו הסעם כחבר הממשלה. לאחר הארוחה יעצתי לו להזמין מיד הסיעות ולהסיל על אשכול הקמת מממשלה חדשה. גם קדיש לוז ורעיתו נוכחו בארוחה והגשתי לו התפטרותי מהכנסת.

בעצם קיבלתי החלטה זו לפני כשנתיים וחצי

כשהעים הצבוע הצליח לגייס כל המפלגות בגדור, אך חששתי אז מהריסת המפלגה אם אתפטר בזמן ההוא, והתפטרתי אז למען הביא לידי התפטרות הממשלה על הפרת יסודות הצדק בועדת השבעה עליכדה סביבה כל המפלגות האחרות, גם בקואליציה וגם באופוזיציה. חוסר ראיית הנולד גם של אשכול וגם של גולדה הביאו לערעור אשיות התנועה ולהקמת קואליציה של סחיסה - כי כל אחד טשני המיעוטים (אחה"ע ומפד"ל) יכול לערער הממשלה, בניגוד לדעתי להכניס לממשלה "מועדון הארבעה" (אחה"ע, מפד"ל, מפ"ם וליברלים) שמספרם יחד היה כמספר נבחרים המפלגה, אבל צרוף זה היה מונע סחיסות, כי הקואליציה היתה מונה 92 חברים, ושום מפלגה מהמועדון לא היתה יכולה לערער הממשלה, והיינו מובטחים שבשאלות משקיות וחברתיות לא תתקבל שום החלטה בניגוד לצרכי הפועלים, ובסדירות חוץ ובסחון לא תתקבל שום החלטה "שמאלנית". הליברלים החלו להידרדר בגלל הישארותם באופוזיציה, ואם כי הרוב היה נגד איחוד עם "חירות" - התקרבו יותר ויותר לחירות וגם מפ"ם סייעה ל"חירות", וה"מנהיג" הרגיש שסוחו הולך וגדל וחוצפתו גדלה, ובאלמות החל להשתלם על הכנסת, כפי שהוכח בוויכוח על סדיניות חוץ, והשערוריה שעוררו (בלי רגיסת אבנים על-ידי אספסוף מבחוץ הפעם) רכזה סביבם את מפ"ם והליברלים, וגם בשאלת מדענים גרמנים (כשעדיין ישבתי בסבריה) נתקבלה לא החלטה פשוטה שמקבלים לשיטת-לב הודעת שרת החוץ - אלא החלטה ש"חירות" נתנה לה הסכמתה, ורק עורר

(וכאלה רבים בתוכנו, בתוך אחה"ע ועוד יותר בספ"ס) אינו רואה ראשית השתלמות "המנהיג", ובאופן מבעי גדלה חוצפתו והדפוס מחדש בארס שלו סלפני ארבע שנים שהוכתר באותיות לבנהו "את הנורא בסעשים עשית - דמי בקיים שפכת".

- זמני החפשי לאחר הצהריים הקדשתי לעריכת שני אצ הפרקים של אחרוני על ימי בית ראשון. לפנות ערב הודיעו לי שיצחק רבין ומאיר עמית באו לראותי. התחיל יצחק: בדהם סטה ששסע וראה חובה לעצמו להודיע על התפטרותי לאלופי הפיקוד בצפון, בדרום ובמרכז ובחיל היס. אין הצבא מתערב במדיניות, ואינו סהורח גורם ואסור לו ללחון. אבל כולם נדהמו. יוחאי אמר לו שזה אסון. כולם שסעו על ההתפטרות בחרדה ובחששות. הוא רואה בכך אסון. שלוש השנים הבאות יהיו אולי הקרניים ביותר -

חסוי

חסוי ויתכן אחדות עמי ערב, ובעמוד בפני סלחמה מסכנת קיומנו, דהוא חושש שבלעדי יהיה קשה מאוד לצבא. יאבדו כל אסון.

מאיר חוסיין: שהוא אולי יותר מאחרים מבין לרוחי. הוא רואה מה שנתבשל, אבל הוא חושש מאוד שהעתיד אינו סתאים.

יצחק חזר ושאל מה קרה ואיך יתכן להשאיר הצבא. כל שאר החברים כסוהו אינם רואים איך אפשר בלעדי - אי-אפשר. כל האלופים אמרו שלא יתכן הדבר. דבריו נגעו עמוק ללבי, ובקושי החזקתי רגשותי ודמעותי.

סיפרתי להם על שתי הפגישות שהיו לי בשבוע שעבר: במדרשה הצבאית כשאחד הקציבים שאלני מה לעשות

נגד העובדה שכל הסובים אינם נשארים בצבא הקבע, ורק אלה שאינם יכולים ללמוד או לקבל משרה יותר טובה נשארים, באופן שבצבא הקבע יהיו רק הגרועים. ואחר דבר שמעתי כעבור יומיים מקבוצת סנהלי בתי-ספר תיכוניים - ביחס למורים: שרק הגרועים הולכים להוראה ורמת החינוך תרד פלאים. הסברתי למורים, כי בלי שנוי הרוח בעם כולו - לא יוטב המצב, ולשנוי הרוח בעם מסוגלת להביא רק אחדות הכוחות החלוציים - אחדות שלוש המפלגות שיסתערו על הדור הצעיר ועל האינטליגנציה. יצחק אמר: אבל מה יהיה עכשיו על הצבא - ומה גרם לצעד שלי - אמרתי לו שאין דבר יותר יקר לי מהצבא, לא מפני שאני מיליטריסט - יצחק העיר מיד: גם אנו לא מיליטריסטים, - אלא מפני שזהו הגוף החלוצי ביותר בעם, ולא רק מעוז הבטחון, אם כי זה העיקר, - אבל איני יכול מסיבות שאינן נוגעות לצבא להמשיך. - לפני בואם סלפון לי ד"ר יוסף: אם נגזר עלי להתפטר - אשאר אצ' במשרד הבטחון, מבלי להיות חבר בכנסת או בממשלה. אמרתי לו שלא אוכל לשוחח על ענין זה בסלפון.

סלפון גם ברקת וביקש לכנס הלשכה הערב - אמרתי שבענין שאני מבין למה הוא רומז אין תועלת בכנס הלשכה. חוששי שבגם הליברליס יתנו יד עכשיו ל"חירות" להתעלם מהסכנה המצרית, וינסו להעמיד את גרמניה כשונא העיקרי של ישראל. אין זה סן הנמנע שבגם אחה"ע חיתן יד - ובוודאי מפ"מ ומק"י - להסטה מסוכנת זו, ואיני בטוח אפילו שבגם גולדה לא תיגרר אחרי תסרוך זה.

חסוי

Π Ο Ι Ύ